

Vide Gall. l. 12. c. 3.

h Vide P. Roger Terr. Sainte l. 2. c. 17. pag. 325.

Afor, colliga manus, caput obnubilo, labori infelici suspendio [g]. Apud Mahometanos nostrâ etiam ætate nulli sunt lictiores, sed eorum vicibus funguntur milites, sive Judicum famuli, qui præ aula foribus adfidentes vix pronunciatam à Judice sententiam mandant executioni (h). Non rara suppetunt etiam exequenda iustitiæ militibus commissæ in Historia Ro-

mana exempla (i); quanquam apud illos nec lictiores deerant, neque carnifices. De Claudio Imperatore narrat Suetonius in Claud. c. 34. Cum & spectare antiqui moris supplicium Tiburi concupisset, & delictatis ad palum noxiis Carnifex deceret, accitum ab Urbe vesperam usque opperiri perseveravit.

i Suet in Claud. c. 26. Flagellavit veste detractâ, subiectâque militum pedibus, quò firmè verberaturis insisterent. Idem c. 32. Miles decollandi artifex, quibuscumque è custodia capita amputabat.

I N LIBRUM JOSUE PROLEGOMENON.

JOSUE, de cujus nomine Liber appellatus est, Osæ primùm, nempe Servator, deinde Jehosua, seu Jehobuab i. e. qui salutem afferet, vel Servator à Deo datus, nuncupabatur. Immutati nominis sive tempus sive occasio prorsus incerta; vel enim in causa fuerit belli cum Amalecitis strenuè ac prudenter confecti gloria (a), sive reditus ab exploranda Chanaanitide, ambigitur (b). Solus enim tunc, unâ cum Caleb, Dei partes sequutus est, cæteris omnibus seditionis & murmuris authoribus populo, vano ab illis metu confternato, sese præbentibus (c). Quare Moyse fidei ipsius in Deum præmium, veteri Osæ nomini alterum forsan adjecit, nempe Josue, ut deinceps binominis esset vir; quemadmodum & de Jacob memoriæ proditum est, cui alterum Israelis nomen inerat. Patrem habuit Nun de Tribu Ephraim. A Græcis æquè appellatur Aure, vel Ausem, ac Jesus filius Nave.

a Vide Orig. hom. 11. in Exod. Theodor. 9. 34. in Exod. Lact. lib. 4. cap. 17. de vera Sap. b Vide Orig. hom. 2. in Josue. Epist. Barnab. pag. 13. Tertull. l. 3. cont. Jud. Justin. Dial. cum Ty. pb. Aug. l. 16. e. 19. cont. Faust. c Num. 13. 17.

Totum se in clientelam Moyse jam inde ab egressu ex Ægypto addixerat, honorificum sibi ducens si tanti viri obsequiis se totum impenderet, pro laudabili felicitium eorum temporum more, quo voluntaria & gratuita officia amicitia non pecuniâ comparabantur. Quantum autem in viro posuisset fiducia & estimatio, non obscuris rarisque Moyse ostendit, exemplis; huic enim expeditionem in Amalecitas commisit; hunc socium adhibuit cum mons Sinai, recipiendæ Legis Divinæ gratiâ, sibi fuit ascendendus; hunc tandem inter cæteros ad inspicendam Chanaanitidem selectum voluit. Tandem Josue post exhibitam fidelem Moyse servitutem, dignus est habitus, qui Moyse successor in gubernando populo à Deo daretur.

Fato igitur functo Moyse, Josue rerum potitus, per Jordanis vada incolorem exercitum trajecit, eo vel simili prodigio, quo Moyse Erythreum transfretaverat. Nube autem, cujus ductum ad id usque Israelitæ sequuti fuerant, jam evanescente, Josue pro insita sibi à Deo prudentiâ, acce-

ptâque à Deo normâ reliqui itineris ordinem disposuit. Quare post celebratum primùm Pascha in Galgalis, inde iter Jericho versus susceptum est. Eo cum pervenissent, septem succedentibus diebus Urbi exercitus circumactus est, semel per singulos dies; septimâ verò die, Sacerdotalibus buccinis clangentibus mœnia spontè corruerunt. Succedentes igitur in Urbem Israelitæ flammis omnia compleverunt, & stragibus, ut sola inclytæ Urbis rudera supersessent. Rahab una ex cæteris omnibus Civibus, ejusque familia universa jussu Ducis servata est; reliqua omnia anathemati devota; dirisque etiam devotus à Josue qui readificandæ Urbis consilium suscepisset, quæ deinde post plura seculumalediâ Hiel filium Bethel corripuerunt. Post captam Jericho, urbs Hai parum ab illa distans, angusta illa oppidè & parva, 3000. militum armis tentata est; sed frustra, nam erumpentes ex Urbe cives, hostes non sine cæde repulerunt. Inopinato eventu territus populus animis despondebat, cum Josue coram Domino prostratus, insaulti eventus in causa fuisse didicit servatam à quopiam prædæ Jerichuonitæ anathemati devotæ portionem. Quare jactis fortibus, Achan criminis reus inventus est, quod lapidatione expiare ipsum, cum cæteris rebus omnibus ad illum spectantibus, coegerunt.

Tunc prona omnia, namque Hai nullo negotio in potestatem venit. Eâ receptâ, juxta præceptum Domini olim per Moysem traditum, ventum est ad verticem duorum montium, Garizin, & Hebal, ubi & monumentum erectum, & innovatum cum Domino foedus. Cum castra ad Galgalam secundum hæc populus haberet, Gabaonitæ supervenientes, legatione se à populo remotissimo fungi incautus persuaserunt; petere autem se, ut foedus secum iniretur, quod inconsulto à Israelitis Domino impetrarunt. Sed brevè fraude deprehensâ Josue, intellexit inivisse se, cum populo foedus anathemati jam devoto; quare servitibus Tabernaculi Domini & totius populi gentem illam obligavit.

Hoc

Hoc Gabaonitarum cum Israelitis foedus gravius habentes finitimi Reges, juncto simul quinque eorum foedere, exercitum in Gabaon duxerunt. Josue foederatis sibi populis succurrendum ratus, opportunus cum advenisset, hostes prælio fufos magnâ cæde prostravit. Hujus prælii occasione datus de Cælo prodigiis Deus pro Israele pugnavit; nam & lapidibus in Chanaanos Cælum pluit, & Sol ac Luna cursum sistentes suum, diem cedendis hostibus opportunum Hebræis prorogarunt. Ejus victoriæ fructus tota Chanaanitidis meridionalis regio in Hebræorum potestate relicta est.

Felici armorum Israelitarum successu, tum & prodigiorum fama sollicitati Reges Septentrionales Chanaanitidis imminenti malo occurrendum sibi, junctis viribus, duxerunt. Commisso prælio victoria stetit Hebræis. Tunc Jabin Rex Afor, reliquos populos Regesque simul collectos in unum exercitum ingentem sanè ac validum armavit. Castra locaverat ad Merom, ubi commisso cum Josue prælio, fusi fugatique Chananei terga vertere coacti sunt. Omnia victoribus cedebant; neque coacti à Deo tot Reges ac populi alâ de causa videbantur, quam ut majoris victoriæ fama Duci ac populo compararetur. Porro quanta fuerint bella, quam magni momenti expeditiones, ex numero devictorum Regum facillè colligimus; namque ad 31. recensentur, atque juxta Scripturæ phrasim, nullus in iis locis Princeps relictus est, qui victrices Israelitarum manus graves in se non experiretur (d).

q Josue 11. 19.

Post receptam in fidem Regionem, Ducis curæ omnes intentæ fuere assignandæ singulis Tribubus portioni, ut nulla præberetur querelis & invidia in perpetuum ansa. Primus omnium Caleb præmio donatus est, quod illi Deus peculiare fuerat pollicitus, spectatâ viri fide delectatus. Jactis deinde fortibus, singulæ portiones singulis Tribubus Juda, Ephraim, & dimidiæ Manasse (alteri enim dimidiæ jam erant sedes) assignatæ sunt.

Ne res perficeretur intercessit ignota nobis causa; nondum enim sunt assignatæ portiones Tribubus Benjamin, Simeon, Zabulon, Issachar, Aser, Nephtali, Dan, sicut & Josue. Regionis dimensiones per totam provinciam missi, ut æquas portiones dividerent, quæ deinde singulæ jactu sortium distributæ sunt. His peractis, 48. Urbes in sedem Levitarum assignatæ, & quibus segregatâ sex in asyllum iis, qui imprudentes hominem peremissent. Accidit inter hæc, quod penè Israelitas omnes inter se commiserat; namque Tribus Ruben, Gad, & dimidia Manasse reduces in assignatam sibi Regionem trans Jordanem, in ripa ejusdem fluminis Altare erexerunt, perpetuum sui cum cæteris Israelitis consensus monumentum. Rem pessimè acceperunt Israelitarum reliqui, constitutam Aram irreligionis, & apostasiæ spiriti rati; quare missis ad fratres legatis, ecquid rei esset quaesiverunt? Reponentibus

illis, nihil se contra avitam Religionem, & Israelitarum concordiam attentare voluisse, murmur quievit.

Inclinans jam ad exitum Josue, collecto in Sichem populo, beneficia prius omnia à Domino præstita exposuit; tum & foedus innovari fancivit, quo scilicet in electum Domini populum accepti jam fuerant, ejusque innovati publicum extare voluit documentum. Diem clausit, ac deinde sepultura mandatus est in Thamnath-Sare, quam urbem in sedem elegerat. Hæc summa historiæ Libri Josue.

Operis hujus Author sine controversia idem creditur, cujus nomen Liber præfert; præfert autem Josue nomen in omnibus æquè Exemplaribus Hebræis, Græcis, Latinis, cæterisque. Author Ecclesiastici tradit cap. 46. 1. Josue successor Moyse in Prophetiis, seu ut Græcus habet, in Prophetiis i. e. juxta plures, in historia populi Dei, sacrilique Libris scribendis. In extremo ejusdem Operis capite cap. 24. 26. hæc legitur: *Scriptis Josue omnia verba hæc, nempe ad minus omnia, quæ in eodem capite continentur.* Si verò postremi hujus capituli author credatur Josue, cur non & reliqui libri, cum in ipsum reliqua omnia quadrent? Quis illo magis norat singillatim omnia in eodem libro relata, aut in quem alium unquam omnes ejusdem Operis characteres conveniant? quis præ illo debuisset res ab eo gestas memoriæ mandare? Per injuriam prorsus ambigeremus an Opus illud Authorem haberet coævum; vel saltem si ab altero recentiori Authore digestum reputaretur, ex monumentis tamen alterius Authoris Josue coævi judicandum esset. Ex sunt enim temporum, locorum, & personarum circumstantiæ; ea sunt singularium virorum, rerumque nomina expressa, atque singulares rerum eventus designati, ut Authorem omnino prodant ætate æqualem, qui explorata à se omnia posteritatis memoriæ commendaverit.

Inficias tamen non iverim, additamenta quedam in Libro notari, ab alterâ, quam Josue, manu apposita; quare facillè concedimus Scriptum hoc, quale habemus, alterum, post Josue, Authorem recensuisse. Hujus operâ locorum nomina, tum & notulæ quadam adjectæ sunt, rare tamen, & minoris momenti, sicut & facillè à reliquo præfati Authoris contextu distinguendæ. Par igitur de illis judicium feramus oportet, ac de sententiis in Libris Mosaicis adjectis; Prophetas scilicet, Moyse & Josue recentiores, adjiciendum sibi aliquid censuisse, quod nihil immutatâ historiæ fide, atque narrationis serie, obscure dictis lucem afferret. Profectò si ex additamentis istis invidiam in reliqua omnia antiquitatis monumenta creare voluerimus, quod unquam Opus à censura erit immune? Producat, quæso, Liber, cui ab Amanuensium Lectorumque incertiâ, sive longioris temporis oblivione impositum aliquid non fuerit? Hæc sanè in Libris Prophætorum Authorum maculas appellamus, veneramus in Divinis

Differt. Calmet. Tom. I.

S 2

Scri-